

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.7.26.
COM(2013) 554 final

2013/0268 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EK rendelet módosításáról.

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. Háttér-információk

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK tanácsi rendelet („Brüsszel I rendelet”) a tagállamok bíróságainak nemzetközi joghatóságát, valamint a különböző tagállamok bíróságainak párhuzamos eljárásának elkerülését rendezi. A rendelet továbbá rendelkezéseket tartalmaz az ítéletek más tagállam nemzeti bírósága előtt történő elismerésére és végrehajtására. A rendelet alkalmazandó többek között a szellemi alkotások jogát, ideértve a szabadalmakat érintő jogviták során. 2012. december 12-én elfogadásra került a 44/2001/EK rendeletet átdolgozó, az Európai Parlament és a Tanács 1215/2012/EU rendelete a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról („átdolgozott Brüsszel I. rendelet”). A 1215/2012/EU rendelet 2015. január 10-én lép hatályba.

2012 decemberében megállapodás született az úgynevezett „szabadalmi csomagról”: ez a jogalkotási kezdeményezés két rendeletből¹ („egységes szabadalmi rendeletek”) és egy nemzetközi egyezményből („Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás”) áll, és célja az egységes szabadalmi oltalom megalapozása az Európai Unió területén.

Az egységes szabadalmi rendeleteket megerősített együttműködés keretében 25 tagállam (azaz az EU tagállamok többsége, Olaszország és Spanyolország kivételével) fogadta el. Az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodást a tagállamok többsége 2013. február 19-én írta alá. Az egységes szabadalmi rendeletek hatályba lépését követően lehetőség nyílik egy egységes hatályú európai szabadalom megszerzésére egyablakos ügyintézés keretében; ez a jogcím kedvezményesen, csökkentett közigazgatási terhek mellett biztosít oltalmat a találmányok részére 25 tagállam területén.

Az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 89. cikkének (1) bekezdése értelmében a megállapodás nem léphet hatályba a két jogszabály viszonyát rendező átdolgozott Brüsszel I. rendeletet módosításának hatályba lépését megelőzően. E módosítás kettős célt szolgál: egyrészt az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás és az átdolgozott Brüsszel I. rendelet közötti összhangot kívánják biztosítani; másrészt rendezik a joghatóság kérdését a harmadik országból származó alperessel szemben.

Az 1965. március 31-én megkötött, a Benelux Bíróság felállításáról és működéséről szóló egyezmény három szerződő tagállama 2012. október 15-én aláírta az egyezmény módosító jegyzőkönyvét. A Benelux Bíróság Belgium, Luxemburg és Hollandia közös bírósága; feladata a Benelux tagállamokra irányadó közös szabályok egységes alkalmazásának biztosítása különböző jogterületeken, így a szellemi alkotások (különösen a védjegyekhez, használati mintákhoz és ipari mintákhoz kapcsolódó egyes jogok) tekintetében. A Benelux Bíróság hatásköre a mai napig legfőképpen az e jogterületekre irányadó rendelkezések értelmezése előzetes döntéshozatali eljárások keretében. A 2012. évi jegyzőkönyv ugyanakkor

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1257/2012/EU rendelete (2012. december 17.) az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról. HL L X; A 1260/2012/EU tanácsi rendelet az egységes szabadalmi oltalom területén történő kiemelt együttműködés végrehajtásáról, figyelemmel az alkalmazandó fordítási követelményekre, HL L

lehetőséget teremt a Benelux Bíróság hatáskörének kiterjesztésére a Brüsszel I. rendelet hatálya alá eső egyes meghatározott ügyekre. Ez a lehetőség a specifikus ügyekről szóló, a Benelux tagállamok által egymás között megkötött önálló egyezmények felülvizsgálata útján végrehajtható: a felülvizsgálat következtében a nemzeti bíróságok joghatósága gyakorlatilag a Benelux Bíróságra száll át. A Benelux Egyezmény jegyzőkönyve – az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodáshoz hasonlóan – az átdolgozott Brüsszel I. rendelet módosítását kívánja meg annak érdekében, hogy összehangolja a módosított megállapodást az átdolgozott Brüsszel I. rendelettel, és hogy pótolja a nem Európai Unió állambeli alperessel szemben lefolytatott eljárás esetén alkalmazandó közös joghatósági szabályokat.

1.2. A javaslat okai és céljai

A jelen javaslat célja elsődlegesen, hogy lehetővé váljon az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás hatálybalépése. Az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 89. cikkének (1) bekezdése a megállapodás hatálybalépését a 1215/2012/EK rendelet módosításától teszi függővé. Ezen túlmenően, a javaslat célja a megállapodás és a Brüsszel I. rendelet, valamint az 1965. évi Benelux Egyezményt módosító jegyzőkönyv közötti összhang biztosítása.

Az Egységes Szabadalmi Bíróság egyes tagállamok közös bíróságává válik, amelyet a közösségi jog alapján a nemzeti bíróságokkal azonos kötelezettségek fognak terhelni. Az Egységes Szabadalmi Bíróság kizárólagos hatáskörrel fog rendelkezni az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásban foglalt ügycsoportok tekintetében, így e vonatkozásban helyettesíteni fogja a nemzeti bíróságokat. Az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás rendezi az Egységes Szabadalmi Bíróság egyes divíziói közötti belső hatáskör-megosztást, valamint szabályozza az Egységes Szabadalmi Bíróság ítéleteinek végrehajtását a szerződő tagállamokban. A Benelux Bíróság ugyancsak egyes tagállamok közös bírósága, amely az érintett szerződő tagállamok által körülírt ügyekben fog joghatósággal rendelkezni.

Annak érdekében, hogy a fenti megállapodás, a jegyzőkönyv, valamint az átdolgozott Brüsszel I. rendelet párhuzamos és egységes alkalmazása megvalósuljon, a következő kérdéseket szükséges megvizsgálni az átdolgozott Brüsszel I. rendelet tekintetében:

1. A rendelet szövegében tisztázni szükséges, hogy az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság a Brüsszel I. rendeletben szereplő „bíróság” fogalma alá esnek;
2. Tisztázni szükséges a joghatóságra vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságát az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság tekintetében azon esetekben, amikor az alperes az érintett tagállamban rendelkezik lakóhellyel. Egységes rendelkezéseket szükséges alkotni a harmadik országból származó alperessel szemben alkalmazandó nemzetközi joghatósággal kapcsolatban azon esetekben, amikor az ilyen alperessel szembeni eljárás az Egységes Szabadalmi Bíróság, illetve a Benelux Bíróság előtt kerül megindításra, és a Brüsszel I. rendelet nem tartalmaz e tárgyban rendelkezéseket, hanem visszautal a nemzeti jogra;
3. Rendezni szükséges a máshol folyamatban levő eljárások (perfüggőségek) és összefüggő eljárások kezelésére vonatkozó rendelkezéseket egyrészt az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság, másrészt a vonatkozó nemzetközi egyezményben nem részes tagállamok nemzeti bíróságai tekintetében. Rendezni szükséges e rendelkezéseknek az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló

megállapodás 83. cikkének (1) bekezdésében hivatkozott átmeneti időszak során történő alkalmazását; valamint

4. tisztázni szükséges az elismerésre és végrehajtásra vonatkozó rendelkezések alkalmazását a vonatkozó nemzetközi egyezmények szerződő tagállamai és az egyezményekben nem részes tagállamok közötti jogviszonyok keretében.

A vizsgálandó kérdésekkel kapcsolatos részletes indokolás az alábbi 3. pont („A javaslat jogi elemei”) tartalmazza.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

A szabadalmi csomag elfogadását hosszas konzultációk előzték meg. A konzultációk azt mutatták, hogy a nemcsak az egységes szabadalom, hanem az egységes igazságszolgáltatási rendszer létrehozása is széleskörű támogatást élvez. A jelen javaslat lehetővé teszi az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás hatályba lépését, a megállapodás 89. cikke (1) bekezdésének megfelelően. Tekintettel arra, hogy a Benelux Bíróság felállításáról és működéséről szóló 1965. évi egyezményt módosító Jegyzőkönyv az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodással azonos kérdéseket vet fel, mindkét nemzetközi egyezmény módosítását célszerű azonos időben elvégezni. A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK tanácsi rendelet („Brüsszel I. rendelet”) módosítására irányuló javaslatot kísérő bizottsági hatásvizsgálat részletesen elemezte a harmadik országból származó alperessel szemben alkalmazandó joghatósági rendelkezéseket. Ez a hatásvizsgálat általánosságban a harmadik országból származó alperessel szemben alkalmazandó joghatósági szabályok harmonizálását tekintette át; a hatásvizsgálat következtetései leginkább a jelen javaslatban meghatározott korlátozott harmonizáció tekintetében relevánsak.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

Az átdolgozott Brüsszel I. rendelethez javasolt módosítások a következők:

- Egyrészt az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás és az 1965. évi Benelux Egyezményt módosító jegyzőkönyv, másrészt a Brüsszel I. rendelet kapcsolatára irányadó rendelkezések;
- Az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás, valamint az 1965. évi Benelux Egyezményt módosító jegyzőkönyv hatálya alá tartozó ügyekben a harmadik országból származó alperessel szemben az Egységes Szabadalmi Bíróság, valamint a Benelux Bíróság előtt megindított polgári és kereskedelmi ügyekben alkalmazandó egységes joghatósági rendelkezéseket kiegészítő rendelkezések.

Ezek a módosítások együttesen jelennek meg a Brüsszel I. rendelet négy új rendelkezésében (71/A.-71/D. cikkek).

3.1. Az átdolgozott Brüsszel I. rendelet „bíróság” meghatározásának kifejezett kiegészítése az Egységes Szabadalmi Bírósággal és a Benelux Bírósággal

Az Egységes Szabadalmi Bíróság belső hatásköri megosztása következtében az alperes a Bíróság olyan divíziója előtt lesz perelhető, amely nem a Brüsszel I. rendelet alapján kijelölt bíróság szerinti tagállamban található. Így például az a holland alperes, aki arra számít, hogy az átdolgozott Brüsszel I. rendelet 4. cikkének (1) bekezdése alapján a lakóhelye szerinti bíróságon indítanak ellene pert, ezentúl a Franciaországban, Németországban vagy az

Egyesült Királyságban (illetve a regionális és helyi divíziók kihelyezése szerinti egyéb tagállamban) található illetékes központi, regionális vagy helyi divízió előtt lesz perelhető. Ez releváns lesz abban az esetben is, amikor az alperes egy olyan tagállamban rendelkezik lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, amely nem szerződő fele az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásnak (így például ha a Spanyolországban lakóhellyel rendelkező engedélyes Hollandiában köteles teljesíteni a licencszerződésből eredő kötelezettségét, az eljárás a Németországban található központi divízió folytatja le a teljesítési helyet jelentő Hollandia helyett). Ugyanígy, egyes hatásköröknek a Benelux Bíróságra történő átruházása következtében az alperes, ideértve a nem szerződő tagállamból származó alperest is, egy olyan bíróság előtt lesz perelhető, amely nem a Brüsszel I. rendelet rendelkezései alapján kijelölt tagállamban található. Míg a Brüsszel I. rendelet 71. cikke lehetővé teszi az egyes különös jogterületekről szóló már meglévő egyezmények fenntartását, addig új egyezmény megkötését nem teszi lehetővé. Ennek következtében tisztázni szükséges, hogy mind az Egységes Szabadalmi Bíróság, mind a Benelux Bíróság a Brüsszel I. rendelet értelmében tagállami bíróságának minősülnek annak érdekében, hogy a rendelet teljes mértékben alkalmazandó legyen e bíróságok előtt.

Az átdolgozott Brüsszel I. rendelet nem határozza meg a „bíróság” fogalmát. A 3. cikk kizárólag arra korlátozódik, hogy a Brüsszel I. rendelet „bíróság” fogalmát kiterjeszti egyes hatóságokra a rendelet alkalmazása céljából. A 11. preambulumbekzdés azonban meghatározza, hogy a „bíróság” fogalomba beleértendők az egyes tagállamok közös bíróságai is. A 11. preambulumbekzdés kifejezetten hivatkozik arra az esetre, amikor a Benelux Bíróság a Brüsszel I. rendelet hatálya alá tartozó ügyekben jár el. A 11. preambulumbekzdés meghatározza, hogy az ilyen közös bíróságok által hozott ítéleteket a Brüsszel I. rendeletnek megfelelően kell elismerni és végrehajtani. Meg kell jegyezni azonban, hogy a preambulumbekzdések nem rendelkeznek kötelező erővel, és nem nyújtanak megfelelő jogbiztonságot az egyes nemzetközi egyezmények és az átdolgozott Brüsszel I. rendelet, és különösen annak 71. cikke közötti összhang tekintetében. Szükség van tehát egy konkrét jogalkotási módosításra. Ez a módosítás a magyar közjegyzők és a svéd végrehajtási hatóság tekintetében a rendelet 3. cikkében foglalt megközelítést követi, amely különösen a rendelet „bíróság” fogalmába foglalja az Egységes Szabadalmi Bíróságot és a Benelux Bíróságot. A könnyebb olvashatóság értelmében az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodással és a Benelux Bíróság felállításáról és működéséről szóló egyezménnyel kapcsolatos minden módosítást négy új rendelkezés (71/A.-71/D. cikkek) fog tartalmazni.

Annak következtében, hogy az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság megfelel az átdolgozott Brüsszel I. rendelet „bíróság” fogalmának, a Brüsszel I. rendelet alkalmazandó lesz e bíróságok nemzetközi joghatóságának megállapítására. Így különösen biztosítani fogja, hogy az alperesek, amik a Brüsszel I. rendelet alapján arra számítanak, hogy egy adott tagállamban indítanak pert ellenük, ezt követően az Egységes Szabadalmi Bíróság valamelyik divíziója vagy a Benelux Bíróság előtt lesznek perelhetőek annak ellenére, hogy e bíróságok a Brüsszel I. rendelet alapján kijelölt nemzeti bíróságtól eltérő tagállamban találhatók. A jogbiztonság és az alpereseket megillető előreláthatóság szükségessé teszi, hogy e joghatóság-módosítás egyértelműen szabályozásra kerüljön a Brüsszel I. rendeletben.

3.2. A joghatóságra vonatkozó rendelkezések alkalmazása az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság vonatkozásában, valamint az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásban és az 1965. évi Benelux Egyezményben nem részes tagállamok vonatkozásában

A nemzetközi egyezmények és az átdolgozott Brüsszel I. rendelet párhuzamos és egységes alkalmazásának átláthatósága érdekében ez utóbbinak kell előírnia, milyen módon alkalmazandóak a joghatóságra vonatkozó rendelkezései az Egységes Szabadalmi Bíróságra

és a Benelux Bíróságra, hasonlóan az átdolgozott Brüsszel I. rendelet 71. cikkéhez, amely az egyes különös jogterületekről szóló egyezményeket rendezi. Hasonló pontosítások találhatók például a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2007. évi Lugánói Egyezmény 64. és 67. cikkében.

A 71/B. cikk (1) bekezdése alatt megjelenő új rendelkezés előírja, hogy az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság joghatósággal rendelkeznek minden olyan esetben, amikor a Brüsszel I. rendelet alapján valamely szerződő tagállam nemzeti bírósága rendelkezne joghatósággal. Ezzel szemben az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság nem rendelkeznek joghatósággal azon esetekben, amikor a Brüsszel I. rendelet értelmében a szerződő tagállamok nemzeti bíróságai nem rendelkeznek joghatósággal (például amikor a joghatóság a Brüsszel I. rendelet értelmében valamely nem szerződő tagállam bíróságát illeti meg).

3.3. A joghatóságra vonatkozó szabályok végrehajtása harmadik országokból származó alperesekkel szemben

Az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 31. cikke értelmében az Egységes Szabadalmi Bíróság nemzetközi joghatóságát az 1215/2012/EK rendelettel vagy, ahol ez lehetséges, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló Lugánói Egyezménnyel összhangban kell megállapítani. Tekintettel arra azonban, hogy az átdolgozott Brüsszel I. rendelet és a 2007. évi Lugánói Egyezmény a nemzeti jogszabályra történő hivatkozással állapítja meg a joghatóságot (lásd a rendelet 6. cikkét és a Lugánói Egyezmény 4. cikkét), nem kerül szabályozásra, hogy milyen esetben van joghatósága több tagállam közös bíróságának, így például az Egységes Szabadalmi Bíróságnak és a Benelux Bíróságnak. Ezen túlmenően, az egyes nemzeti jogszabályokra történő hivatkozás az Egységes Szabadalmi Bíróság különböző divíziói előtt sértené az azonos igazságszolgáltatáshoz való jogot az egységes igazságszolgáltatási rendszerben; e megkülönböztetés alkalmazása objektív okokkal nem igazolható.

Hasonló problémát kellett orvosolni a jelenlegi védjegyről szóló rendelet (a közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK tanácsi rendelet) és a formatervezési mintáról szóló rendelet (a közösségi formatervezési mintáról szóló 6/2002/EK tanácsi rendelet) tekintetében, aminek következtében mindkét jogszabály immár teljes és egységes joghatósági szabályozást tartalmaz a harmadik országból származó alperesekkel szemben.

Ezért szükséges kiegészíteni az átdolgozott Brüsszel I. rendelet joghatóságra vonatkozó rendelkezéseit olyan ügyek tekintetében, amelyek az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság hatáskörében fognak tartozni, és amelyek harmadik országban lakóhellyel rendelkező alpereseket érintik. Egyes esetek vonatkozásában már léteznek egységes joghatósági rendelkezések (így például a kizárólagos joghatóság előírása a szabadalmak bejegyzésére és érvényességére, a joghatósági megállapodásokra), de más esetekben, mint például joghatósági megállapodás hiányában a szabadalmak, valamint licencszerződések megsértése esetén indított eljárásokkal kapcsolatban az ilyen rendelkezések még hiányoznak.

Az új 71/B. cikk (2) bekezdésében meghatározott rendelkezés ezért kiterjeszti a rendelet joghatóságra vonatkozó szabályait a harmadik országban lakóhellyel rendelkező harmadik országból származó alperes ellen indított eljárásokra. Ezen túlmenően biztosítja az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság joghatóságát egyes ideiglenes intézkedések kibocsátására, ideértve a biztosítási intézkedéseket is, azokban az esetekben is, amikor harmadik országok bírósága rendelkezik joghatósággal az ügy érdemére tekintettel. Ez a kiterjesztés az Európai Közösségek és a Dán Királyság között fennálló, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és

végrehajtásáról szóló 2005. évi egyezmény sérelme nélkül kerül alkalmazásra: az egyezmény ugyanis már rendezi a dán alperesek helyzetét, míg az azonos tárgyú 2007. évi Lugánói Egyezmény a svájci, norvég és izlandi alperesekre irányadó rendelkezéseket tartalmaz.

A kiterjesztés következtében a nem EU tagállamban lakóhellyel rendelkező alperesek ugyanolyan feltételekkel fordulhatnak az Egységes Szabadalmi Bírósághoz és a Benelux Bírósághoz, mint az EU tagállamban lakóhellyel rendelkező alperesek. Ezen túlmenően az igazságszolgáltatáshoz való jog attól függetlenül illeti meg e személyeket, hogy az Egységes Szabadalmi Bíróság melyik divíziója vagy foka rendelkezik hatáskörrel.

Ezen túlmenően, a 71/B. cikk (3) bekezdésében található új rendelkezés egy további fórumot hoz létre a harmadik országokban lakóhellyel rendelkező alperes ellen indított eljárások részére. A javaslat értelmében egy nem uniós alperes ott idézhető bíróság elé, ahol a vagyontárgyai találhatók, feltéve, hogy azok értéke nem aránytalan a követelés értékéhez képest, valamint hogy a jogvita kielégítő mértékben kapcsolódik azon tagállamhoz, amelynek a bíróságát megkeresték. A vagyontárgyak helye szerinti fórum kiegyenlíti azt a tényt, hogy az alperes nem rendelkezik lakóhellyel az Unió területén. A tagállamok jelentős részében már létezik ilyen előírás, amelynek előnye, hogy biztosítja a bírósági ítélet végrehajthatóságát abban a tagállamban, ahol azt kibocsátották. Ez a rendelkezés jobban illeszkedik az átdolgozott Brüsszel I. rendelet általános gondolatmenetéhez, mint azon kiegészítő joghatóságra vonatkozó egyéb rendelkezések, amelyeket a fent hivatkozott védjegyről szóló rendelet és a formatervezési mintáról szóló rendelet tartalmaznak, és amelyek lehetővé teszik, hogy a harmadik országban lakóhellyel rendelkező alperessel szembeni eljárások a felperes lakóhelye szerinti tagállam bíróságai előtt kerüljenek megindításra (*forum actoris* elve). A vagyontárgy helye szerinti fórum elve biztosíthatja az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság joghatóságát olyan esetekben, amikor a rendelet kiterjesztett joghatósági szabályai nem biztosítják a joghatóságot, valamint olyan esetekben, amikor e joghatóság megalapozott lenne. Így például az Egységes Szabadalmi Bíróság tekintetében a vagyontárgy helye szerinti joghatóság biztosítaná a Bíróság joghatóságát abban az esetben, ha egy török alperes megsérti a különböző tagállamokra és Törökországra is kiterjedő európai szabadalmat.

3.4. A máshol folyamatban levő eljárások (perfüggőségek) és összefüggő eljárások kezelésére vonatkozó rendelkezések alkalmazása az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság vonatkozásában, valamint az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásban és az 1965. évi Benelux Egyezményben nem részes tagállamok vonatkozásában

Ezen túlmenően, a 71/C. cikkben meghatározott új rendelkezés előírja, hogy az átdolgozott Brüsszel I. rendelet máshol folyamatban levő eljárások (perfüggőségek) és összefüggő eljárások kezelésére vonatkozó rendelkezései alkalmazandók az Egységes Szabadalmi Bíróság vagy a Benelux Bíróság, valamint a vonatkozó nemzetközi egyezményekben nem részes tagállamok bíróságainak viszonyára. Végül e cikk előírja, hogy az átdolgozott Brüsszel I. rendelet szabályai alkalmazandók az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott átmeneti időszakban, ha az eljárást egyrészt az Egységes Szabadalmi Bíróság, másrészt a megállapodásban részes tagállam bírósága előtt indítják meg.

3.5. Az elismerésre és a végrehajtásra vonatkozó szabályok alkalmazása az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodást ratifikáló tagállamok és a megállapodásban nem részes tagállamok között

A vonatkozó nemzetközi egyezmények és az átdolgozott Brüsszel I. rendelet párhuzamos és egységes alkalmazásának teljeskörű átláthatósága érdekében ez utóbbinak szabályoznia kell, hogyan alkalmazandóak az átdolgozott Brüsszel I. rendelet elismerésre és végrehajtásra

vonatkozó rendelkezései az egyes szerződő tagállamok és a nemzetközi egyezményekben nem részes tagállamok között. Hasonló rendelkezések találhatók az átdolgozott Brüsszel I. rendelet 71. cikkében más, különös jogterületekről szóló nemzetközi egyezménnyel kapcsolatban, valamint a bírósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2007. évi Lugánói Egyezmény 64. és 74. cikkében.

Az új 71/D. cikk szabályozza az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság ítéleteinek elismerését és végrehajtását a vonatkozó nemzetközi egyezményekben nem részes tagállamokban, valamint az ilyen tagállamokban született ítéletek elismerését és végrehajtását olyan ügyekben, amelyek az egyezmények hatálya alá tartoznak, és amelyeket a szerződő tagállamokban kell elismertetni és végrehajtatni.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EK rendelet módosításáról.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 67. cikke (4) bekezdésére és 81. cikke (2) bekezdésének a), c) és e) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) 2013. február 19-én egyes tagállamok aláírták az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodást. A vonatkozó rendelkezések értelmében a megállapodás nem léphet hatályba rendelet és a megállapodás viszonyát rendező, az 1215/2012/EU rendeletet módosító jogszabály hatályba lépését követő negyedik hónap első napjáig.
- (2) Az 1965. március 31-én kelt, a Benelux Bíróság felállításáról és működéséről szóló egyezmény három szerződő tagállama 2012. október 15-én aláírta az egyezményt módosító jegyzőkönyvet, amely az 1215/2012/EU rendelet hatálya alá tartozó egyes ügycsoportokat a Benelux Bíróság hatáskörébe utalja.
- (3) Szabályozni szükséges a fenti nemzetközi egyezmények és az 1215/2012/EU rendelet közötti viszonyt.
- (4) Az Egységes Szabadalmi Bíróságot és a Benelux Bíróságot a rendelet szerinti bíróságnak kell tekinteni annak érdekében, hogy a rendelet által kijelölt bíróságtól eltérő tagállam bírósága előtt perelt alperesekkel szemben érvényesüljön a jogbiztonság és az előreláthatóság követelménye.
- (5) Az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság részére lehetővé kell tenni, hogy joghatóságukat érvényesítsék azon alperesekkel szemben, akik harmadik országban rendelkeznek lakóhellyel. Az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság joghatósága alá eső ügyek tekintetében a rendelet rendelkezéseit ki kell terjeszteni a nem uniós tagállamban lakóhellyel rendelkező alperesekre is. A meglévő joghatósági szabályok szoros kapcsolatot létesítenek a rendelet hatálya alá tartozó eljárások és a tagállamok területe között, aminek következtében indokolt azokat valamennyi alperesre kiterjeszteni, függetlenül attól, hogy hol rendelkeznek lakóhellyel vagy székhellyel. Ezen túlmenően, a rendeletnek meg kell határoznia azon

²

HL C [...], [...], [...]. o.

ügycsoportokat, amelyek esetén az Egységes Szabadalmi Bíróság és a Benelux Bíróság kiegészítő joghatósággal rendelkezik.

- (6) A rendelet máshol folyamatban levő eljárások (perfüggőségek) és összefüggő eljárások kezelésére vonatkozó rendelkezéseit, amelyek a párhuzamos eljárás és az egymásnak ellentmondó ítélethozatal megelőzését célozzák, mind a fenti nemzetközi egyezmények szerződő tagállamainak bíróságai, mind a nemzetközi egyezményekben nem részes tagállamok bíróságai előtt megindított eljárások előtt alkalmazni kell.
- (7) A rendelet máshol folyamatban levő eljárások (perfüggőségek) és összefüggő eljárások kezelésére vonatkozó rendelkezéseit ugyancsak alkalmazni kell az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 83. cikkének (1) bekezdésében hivatkozott átmeneti időszak során azon eljárások tekintetében, amelyek tárgya az ott meghatározottak szerint kapcsolódik az európai szabadalomhoz, és amelyek egyrészt az Egységes Szabadalmi Bíróság előtt, másrészt az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás szerződő tagállamának bírósága előtt kerülnek megindításra.
- (8) Az Egységes Szabadalmi Bíróság vagy a Benelux Bíróság ítéleteit a rendelettel összhangban azon tagállamokban is el kell ismerni, illetve végrehajtani, amelyek nem szerződő tagállamai az adott nemzetközi szerződésnek.
- (9) Az adott nemzetközi szerződésben nem részes tagállam bírósága által hozott ítéleteket a rendelettel összhangban továbbra is el kell ismerni, illetve végrehajtani a többi tagállamban.
- (10) A jelen rendelet az 1215/2012/EU rendelettel azonos időben lép hatályba annak érdekében, hogy lehetővé tegye az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás megfelelő időben történő hatályba léptetését, valamint a Benelux Bíróság hatáskörének hatékony kiterjesztését.
- (11) A 1215/2012/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

- (1) Az 1215/2012/EU rendelet 14. preambulumbekkezdés a végén a következő mondattal egészül ki:

„Az alperes lakóhelyére való tekintet nélkül egységes joghatósági szabályok alkalmazandók azon esetekben, amikor több tagállam közös bírósága a jelen rendelet hatálya alá tartozó ügyekben rendelkezik hatáskörrel.”

- (2) Az 1215/2012/EU rendelet a következő 71/A., 71/B., 71/C. és 71/D. cikkel egészül ki:

„71/A. cikk

1. E rendelet alkalmazásában több tagállam közös bírósága (a továbbiakban: közös bíróság) azt a tagállami bíróságot jelenti, amely a létrehozásáról rendelkező egyezmény szerint a jelen rendelet értelmében joghatósággal rendelkezik polgári és kereskedelmi ügyekben.

2. E rendelet alkalmazásában az alábbiak minősülnek közös bíróságnak:

- a) az Egységes Szabadalmi Bíróság, amelyet a 2013. február 19-én aláírt, Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás hozott létre;

b) a Benelux Bíróság, amelyet a Benelux Bíróság felállításáról és működéséről szóló, 1965. március 31-én aláírt egyezmény (a továbbiakban: Benelux Egyezmény) hozott létre.

71/B. cikk

A közös bíróság joghatósága az alábbiak szerint kell állapítandó meg:

1. A közös bíróságok joghatósággal rendelkeznek azon esetekben, amikor a jelen rendelettel összhangban a közös bíróságot létrehozó egyezmény szerződő tagállamának bírósága joghatósággal rendelkezik valamely, az egyezmény hatálya alá tartozó ügyben.

2. Amennyiben az alperes harmadik országban rendelkezik lakóhellyel és a jelen rendelet egyébként nem biztosít vele szemben joghatóságot, a II. fejezet rendelkezéseit úgy kell alkalmazni, mintha az alperes valamely tagállamban rendelkezne lakóhellyel. A 35. cikk alkalmazandó abban az esetben is, ha valamely harmadik ország bírósága rendelkezne joghatósággal az ügyben.

3. Amennyiben az alperes harmadik országban rendelkezik lakóhellyel és a jelen rendelet értelmében egyik tagállam bírósága sem rendelkezik joghatósággal, az alperes az alábbi esetekben perelhető a közös bíróság előtt:

- a) az alperes vagyontárgya valamely, a közös bíróságot létrehozó egyezmény szerződő tagállamának területén található;
- b) a vagyontárgy értéke nem aránytalan a követelés értékéhez képest;
- c) a jogvita kielégítő mértékben kapcsolódik a közös bíróságot létrehozó egyezmény valamely szerződő tagállamához.

71/C. cikk

1. A 29. és 32. cikk alkalmazandó, ha az eljárás valamely közös bíróság előtt, vagy a közös bíróságot létrehozó egyezményben nem részes tagállam bírósága előtt kerül megindításra.

2. A 29. és 32. cikk alkalmazandó az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 83. cikkének (1) bekezdésében hivatkozott átmeneti időszak során az Egységes Szabadalmi Bíróság, vagy a megállapodás szerződő tagállamának bírósága előtt megindított eljárások esetén.

71/D. cikk

Az elismeréssel és a végrehajtással kapcsolatos ügyekben a jelen rendelet alkalmazandó az alábbi okiratok elismerésére, illetve végrehajtására:

- a) az Egységes Szabadalmi Bíróság vagy a Benelux Bíróság ítélete, amelyet olyan tagállamban kell elismertetni vagy végrehajtatni, amely nem részes az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásban vagy a Benelux Egyezményben; valamint
- b) az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásban vagy a Benelux Egyezményben nem részes tagállam bírósága által hozott ítélet, amelyet az egyezmények szerződő tagállamaiban kell elismertetni vagy végrehajtatni.”

2. cikk

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2015. január 10-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet a Szerződésekkel összhangban teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*